

CĒSU NOVADA PAŠVALDĪBA CĒSU NOVADA DOME

Reģ. Nr. 90000031048, Raunas iela 4, Cēsis, Cēsu novads, LV-4101
Tālr. 64161800; dome@cesunovads.lv
www.cesunovads.lv

PROJEKTS

LĒMUMS

Cēsis, Cēsu novadā

28.05.2026.

Nr. __

Par ceļa servitūta atzīmes daļēju dzēšanu Cēsu novada Vaives pagasta nekustamajām īpašumam "Danči"

Cēsu novada pašvaldībā 31.03.2026. ir saņemts E.Ž. (turpmāk tekstā iesniedzējs) iesniegums (pašvaldības reģ. Nr. 6.2-8/2026/2837), ar lūgumu pieņemt lēmumu par servitūta ceļa atzīmes dzēšanu Cēsu novada, Vaives pagasta nekustamā īpašuma "Danči" zemesgrāmatā. Savā iesniegumā iesniedzējs norāda, ka servitūta ceļš faktiski netiek izmantots, ka tas reģistrēts kā atzīme zemesgrāmata un nav noteikts par labu nevienam no blakus esošajiem īpašumiem vai personām. Savā īpašumā iesniedzējs vēlas attīstīt lauku tūrismu un šis ceļš rada apgrūtinājumu iecerēm.

Cēsu novada Vaives pagasta nekustamais īpašums "Danči", kadastra Nr. 4290 001 0018, sastāv no zemes vienības ar kadastra apzīmējumu 4290 001 0018, kopplatība 8.8 ha un mājīpašuma. Īpašuma tiesības nostiprinātas uz visu īpašumu Vaives pagasta zemesgrāmatas nodalījumā Nr. 210 E.Ž. Zemesgrāmatas III daļas 1. iedaļa, "Lietu tiesības, kas apgrūtinā nekustamo īpašumu" reģistrēts sekojošs ieraksts: Ir īpašuma apgrūtinājumi un aprobežojumi saskaņā ar Vaives pagasta zemes komisijas 27.08.1996. lēmumu. Cēsu rajona Vaives pagasta zemes komisijas 1996. gada 27. augusta lēmumā (protokols Nr. 12) ir ieraksts "4. Saimniecības teritoriju šķērso servitūta ceļš 0.4 km garumā" (pielikuma Nr.1 zemes robežu plāns).

Ar Latvijas Republikas Senāta departamentu priekšsēdētāju 2021. gada 5. jūlija sēdes lēmumu Nr. 5-14/3-2021 atzīts, ka dati par īpašuma lietošanas tiesību aprobežojumu (apgrūtinājumu), kas noteikts uz likuma „Par zemes privatizāciju lauku apvidos” 22.panta kārtībā pieņemta Valsts zemes dienesta lēmuma (administratīvā akta) pamata un kas ierakstīti zemesgrāmatā atzīmes veidā, no Nekustamā īpašuma valsts kadastra informācijas sistēmas tiek dzēsti Ministru kabineta 2012.gada 10.aprīļa noteikumu Nr. 263 „Kadastra objekta reģistrācijas un kadastra datu aktualizācijas noteikumi” 112. punktā paredzētajā kārtībā. Pamats datu dzēšanai ir attiecīgas pašvaldības izsniegts dokuments. No Latvijas Republikas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2021.gada 24.septembra LĒMUMA Lietā Nr. 670013420, SKA-611/2021., "Pašvaldība kā institūcija, kas tiesīga pieņemt lēmumu par zemes reformas laikā noteikta nekustamā īpašuma apgrūtinājuma dzēšanu. Dokumentu, uz kura pamata tiek dzēsts tiesību aprobežojums (apgrūtinājums), kas noteikts zemes reformas laikā saistībā ar ceļiem, izsniedz attiecīgā pašvaldība, jo tieši pašvaldība ir vislabāk informēta par faktisko situāciju pašvaldībā, tostarp saistībā ar piekļuvi nekustamajiem īpašumiem, kas ir svarīgi, kā nosakot servitūtus, tā arī tos dzēšot."

Vienlaikus šobrīd tiesību normas neregulē to, kā rīkoties nekustamā īpašuma īpašniekam, ja tā īpašumam zemes reformas laikā ir noteikts nekustamā īpašuma apgrūtinājums, bet tam nav kalpojošo nekustamo īpašumu (līdz ar to – nav personu, ar kurām pārspriest jautājumu par servitūta nepieciešamību un panākt vienošanos par tā dzēšanu) un tas faktiski nepilda servitūta funkciju. Proti, tiesību normas neregulē to, kā šādā situācijā servitūtu dzēst un kurai institūcijai šāds lēmums būtu jāpieņem. Taču juridiskās obstrukcijas aizliegums paredz, ka ne iestāde, ne tiesa nevar atteikties izlemt jautājumu, pamatojoties uz to, ka tas nav noregulēts ārējā normatīvajā aktā (Administratīvā procesa likuma 15.panta divpadsmitā daļa).

Senāts kā institūciju, kas varētu šādu lēmumu pieņemt, saredz pašvaldību, jo, pirmkārt, pašvaldības bija iesaistītas zemes reformas īstenošanā, otrkārt, ņemot vērā šobrīd spēkā esošos normatīvos aktus un no tiem izrietošos pašvaldības pienākumus un tiesības, tā vislabāk ir informēta par faktisko situāciju

pašvaldībā, tostarp saistībā ar piekļuvi nekustamajiem īpašumiem, kas ir svarīgi, kā nosakot servitūtus, tā arī tos dzēšot. Proti, likuma „Par pašvaldībām”(spēkā līdz 01.01.2023.) 15.panta 13.punkts noteic, ka pašvaldības autonomā funkcija ir saskaņā ar attiecīgās pašvaldības teritorijas plānojumu noteikt zemes izmantošanas un apbūves kārtību, bet, lai izpildītu šo funkciju saskaņā ar likuma „Par pašvaldībām” (spēkā līdz 01.01.2023.) 14.panta otrās daļas 1.punktu, pašvaldībām ir pienākums izstrādāt pašvaldības teritorijas attīstības programmu un teritorijas plānojumu, nodrošināt teritorijas attīstības programmas īstenošanu un teritorijas plānojuma administratīvo pārraudzību. Arī spēkā esošā Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 15. punkts nosaka, ka pašvaldībai ir autonoma funkcija saskaņā ar pašvaldības teritorijas plānojumu noteikt zemes izmantošanu un apbūvi.

Pēc apstiprinātā Cēsu novada pašvaldības autoceļu saraksta, “Danču” apkārtnē esošajām mājām un zemes gabaliem piekļūst pa pašvaldības autoceļu VA008(B38 Jaunžagari-Vīnkalni_Danči) un VA 009(B37 Veismaņmuiža-Veismaņu kapi) (pielikums Nr. 2).Pēc Iesniedzēja teiktā servitūta ceļa vietas izmantošana caur mājas pagalmu ir liels apgrūtinājums zemes īpašniekam, apdraud mājas pamatu stabilitāti un traucē pilnvērtīgi izmantot to. Ņemot vērā, ka blakus esošiem īpašumiem var piekļūt izmantojot pašvaldības autoceļu VA 008 un VA 009, kā arī saglabājot servitūta atzīmi ceļa posmam 4.5 m aiz robežu krustpunkta ar zemes vienībām 4290 001 0102, 4290 001 0115, 4290 001 0018, lai saglabātu iespēju piekļūt zemes gabalam ar kadastra apzīmējumu 4290 001 0115, servitūta ceļa posms caur “Danči” mājas pagalmu un tālāk līdz robežai ar zemes vienību 42900010019 ir dzēšams.

Ņemot vērā Latvijas Republikas Senāta departamentu priekšsēdētāju 2021. gada 5. jūlija sēdes lēmumu Nr. 5-14/3-2021, Latvijas Republikas Senāta Administratīvo lietu departamenta 2021. gada 24. septembra lēmumu lietā Nr. 670013420, SKA-611/2021, saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmes 105 pantu, Pašvaldību likuma 4. panta pirmās daļas 15. punktu, 10. panta pirmās daļas 21. punktu, un pamatojoties uz Cēsu novada pašvaldības Attīstības un teritorijas plānošanas komisijas 05.05.2026. atzinumu (protokols Nr.18) un Cēsu novada domes Uzņēmējdarbības un attīstības komitejas 14.05.2026. atzinumu (protokols Nr.5), Cēsu novada dome nolemj:

1. Dzēst servitūta ceļa atzīmi daļā, 0.3 km garumā, Cēsu novada, Vaives pagasta nekustamā īpašuma “Danči” zemes gabalā, sākot no vietas, kas ir 4.5 m attālumā aiz robežpunkta starp zemes vienībām 4290 001 0102, 4290 001 0115, 4290 001 0018, atbilstoši pievienotajam grafiskajam pielikumam Nr.3.
2. Lēmuma izpildi veikt iesnieguma iesniedzējam, apmaksājot visus ar lēmuma izpildi saistītos izdevumus par saviem līdzekļiem.
3. Kontroli par lēmuma izpildi veikt izpilddirektoram.

Šo lēmumu var pārsūdzēt viena mēneša laikā no tā spēkā stāšanās dienas Administratīvās rajona tiesas attiecīgajā tiesu namā pēc pieteicēja adreses (fiziska persona- pēc deklarētās dzīvesvietas vai nekustamā īpašuma atrašanās vietas, juridiska persona- pēc juridiskās adreses vietas).

Saskaņā ar Administratīvā procesa 70.panta pirmo un otro daļu, lēmums stājas spēkā ar brīdi, kad tas paziņots adresātam, sūtot pa pastu – septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā.

Sagatavoja R. Klāva